

Bruk av organisert studiearbeid for elever

Utdanningsdirektoratet har svart på henvendelser fra statsforvalteren i Trøndelag om bruk av organisert studiearbeid for elever.

TOLKNINGSUTTALELSE | 20.12.2021

Gjelder

- [Forskrift til opplæringslova - § 3-45. Førings av fråvæer i vidaregåande opplæring](#)

Vi viser til deres henvendelse av 5. oktober og 1. desember 2021 om bruk av organisert studiearbeid for elever.

Fra henvendelsen

Dere ber om avklaring på om elever med milde symptomer på sykdom og som normalt ville vært på skolen, etter avtale kan få tilbud om organisert studiearbeid slik at det ikke blir registrert fravær, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-45 syvende ledd. Dere viser til at spørsmålet også gjelder for ansatte som må holde seg hjemme med milde symptomer på sykdom, men som kan undervise hjemmefra mens elevene er på skolen. I slike situasjoner kan det være en mulig løsning at også elevene får undervisning hjemme hvis det er mange elever som er hjemme på grunn av sykdom og bare noen få er fysisk på skolen.

Dere redegjør for at fylkeskommunen også før koronapandemien har brukt § 3-45 syvende ledd som hjemmel for å gi elever anledning til å arbeide hjemmefra. Det vil si uten at det er organisert som hjemmeundervisning eller for arbeid knyttet til elevråd. Dere vurderer at dagens regelverk ikke åpner for en slik praksis.

Hjemmeundervisning

Elever som får opplæring hjemme, anses for å være til stede i opplæringen. I slike tilfeller føres det ikke fravær. Vi viser her til vårt punkt 3.6.1 i Informasjon om midlertidig regelverk for grunnopplæringen om covid-19. Vi har også lagt ut informasjon om når skoleeier har plikt til å tilby opplæring hjemme: Når har elever rett på opplæring hjemme?

Regelverket, inkludert det midlertidige regelverket, åpner ikke for at friske elever henvises til hjemmeundervisning fordi det er mange andre elever i klassen/gruppen som er syke. Vi viser her til §§ 3 og 3a siste ledd i midl. forskrift om tilpasninger i reglene om barnehager, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19. Det er videre fastsatt et smalt unntak i § 3 tredje ledd.

Det skal selvsagt heller ikke føres fravær der læreren underviser hjemmefra og elevene får opplæringen sin på skolen. Vi har tidligere avklart med departementet at § 8 første ledd bokstav a) i den midlertidige loven ikke er til hinder for en slik løsning. Vilårene er imidlertid at denne løsningen må være både nødvendig og forsvarlig for å ivareta elevenes rett til opplæring. Dette vil være en konkret vurdering. I denne vurderingen mener vi blant annet at elevenes alder, elevsammensetningen, tilgangen til vikarer og fraværets lengde er sentrale momenter. Dersom f.eks. fraværet er langvarig, vurderer vi at det vil være mer hensiktsmessig å sette inn vikar. I tillegg må skoleeier ved bruk av en slik løsning sikre at nødvendig tilsyn med elevene ivaretas på en forsvarlig måte.

Selvstendig studiearbeid

Ifølge forskrift til opplæringsloven § 3-45 syvende ledd skal organisert studiearbeid og skoleadministrative gjøremål, etter avtale med faglærer eller rektor, ikke regnes som fravær. Det er derfor ikke aktuelt å avtale organisert studiearbeid der elevene deltar i opplæringen på skolen eller hjemme eller der unntakene i § 3-45 femte og siste ledd kommer til anvendelse. Det er en forutsetning at slikt studiearbeid skal være godkjent av faglærer eller rektor i forkant av fraværet. Kravet om en «avtale» betyr at skolen ikke kan pålegge elevene organisert studiearbeid, f.eks. fordi læreren er syk. Elevene vil alltid kunne velge å motta opplæring på skolen (med mindre unntakene i § 3 i den midlertidige forskriften kommer til anvendelse).

Vår referanse: 2021/10106